
Sprawozdanie z działalności Towarzystwa : Sprawozdanie z działalności Wydziałów TNW : Wydział III nauk matematyczno-fizycznych.

Rocznik Towarzystwa Naukowego Warszawskiego 50, 129-130

1987

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

obejmują, rzecz jasna, wszystkich możliwych typów wykładników tych operacji. Wydaje się, że można wyróżnić w tym zakresie pewne uniwersalia językowe oraz zjawiska charakterystyczne dla poszczególnych języków. Do uniwersaliów należy niewątpliwie samo istnienie ogólnego słownika, umożliwiające tworzenie prostych sądów, istnienie operatorów zdań ogólnych, operatorów spójnikowych, ustalających podstawowe relacje między zdarzeniami (zestawiania, przeciwstawiania, relacja: przyczyna—skutek). Do cech różniących języki należą m.in. różne typy uogólnień (mówienia o częściach zbiorów, obiektach dowolnych, wyrażane różnego typu zaimkami, których funkcje rozwinęły się historycznie), a także wiele szczegółowych typów relacji między zjawiskami, wyrażanych za pomocą rozbudowanych systemów spójnikowych.

Wydział II nauk historycznych, społecznych i filozoficznych

Przewodniczący: prof. Jerzy Szacki

Sekretarz: prof. Tadeusz Wasilewski

Na zebraniach naukowych przedstawiono w 1987 r. następujące wykłady:

dnia 22 stycznia 1987 r. — (wspólnie z Wydziałem V) prof. Elżbieta Promińska, prof. Eugeniusz Butruk, doc. Zbigniew Szawarski: *Humanistyczne wartości medycyny — Cierpienie*;

dnia 13 maja 1987 r. prof. Tadeusz Wasilewski: *Utracony „Rocznik Tyniecki”. Z dziejów polskiej annalistyki średniowiecznej*;

dnia 26 listopada 1987 r. — (wspólnie z Wydziałem V) prof. Sławomir Rump, doc. Waldemar Szelenberger, prof. Stanisław Siek: *Humanistyczne wartości medycyny — Lęk*.

Przy Wydziale II istnieje Sekcja Nauk Prawnych i Ekonomicznych oraz Sekcja Nauk Filozoficznych i Socjologicznych.

Streszczenia wykładów z 22 stycznia i 26 listopada podajemy przy omówieniu pracy Wydziału V.

Wydział III nauk matematyczno-fizycznych

Przewodniczący: prof. Andrzej Schinzel, prof. Zbigniew R. Grabowski

Sekretarz: prof. Adam Hulanicki

a) Sprawozdanie z działalności administracyjnej

W czasie sprawozdawczym odbyły się 4 zebrania administracyjne Wydziału. Na zebraniu w dniu 12 maja 1987 r. prof. Andrzej Schinzel zrezygnował z funkcji przewodniczącego Wydziału. Na przewodniczącego wybrano prof. Zbigniewa Ryszarda Grabowskiego. Zebranie w dniu

15 października 1987 r. poświęcone było przygotowaniu do wyboru nowych członków Wydziału. Zgłoszone kandydatury poddano pod głosowanie na zebraniu w dniu 29 października 1987 r. Następujące kandydatury uzyskały wymaganą większość głosów — na członka zwyczajnego: prof. dr Jan Burchart, prof. dr Helena Rasiowa, prof. dr Józef Smak, prof. dr Józef Werle; na członka korespondenta: prof. dr Marek Demiański, doc. dr Stanisław Kwapien, prof. dr Bogodar Winid, prof. dr Stanisław Woronowicz, doc. dr Henryk Woźniakowski.

Kandydatury te będą przedstawione na Ogólnym Zebraniu Administracyjnym. Następnie prof. Zbigniew Grabowski (przewodniczący) przedstawił program wykładów w roku 1988.

Na zebraniu administracyjnym w dniu 1 grudnia 1987 r. dyskutowano zmiany statutu Towarzystwa.

W roku 1987 zmarło 3 członków Wydziału III: Irena Chmielewska, Kazimierz Smulikowski, Stanisław Bursa.

W końcu roku 1987 Wydział III liczył 36 członków zwyczajnych i 16 członków korespondentów.

b) *Sprawozdanie z działalności naukowej*

Na zebraniach naukowych Wydziału przedstawiono następujące wykłady:

dnia 1 grudnia 1987 r. — prof. Ryszard Sosnowski: *Akceleratory wielkich energii — rzeczywista potrzeba czy tworzenie współczesnych piramid;*

dnia 14 października 1986 r. — prof. Jerzy Dobrzycki: *Niemiecki fizyk o nauce polskiej w 1939 roku;*

dnia 9 grudnia 1986 r. — prof. Zbigniew Semadeni: *Kontrowersje związane z nauczaniem matematyki na poziomie wczesnoszkolnym.*

STRESZCZENIA

Ryszard Sosnowski

AKCELERATORY WIELKICH ENERGII. RZECZYWISTA POTRZEBA CZY TWORZENIE WSPÓLCZESNYCH PIRAMID

Akceleratory służące do nadawania mikrocząstkom dużych energii kinetycznych są niewątpliwie najdroższymi urządzeniami badawczymi współczesnej fizyki. Koszt obecnie budowanych akceleratorów wynosi około jednego miliarda dolarów, a ich rozmiary sięgają dziesiątków kilometrów. Następna generacja tych urządzeń wymagać będzie nakładów około dziesięć razy większych. Zrozumiałe więc staje się pytanie, czy